

El braguer de la cabra

(ALDC, VI, 1360. El *braguer* de la cabra)

El *braguer* és el ‘conjunt de les mamelles d’una cabra’; deriva de *braga* (< BRACA ‘calçons’) amb el suf. col·lectiu *-er* (< -ARIU), com *alguer*, *femer*, etc., però, segons Coromines, seria un der. de ÜBER, ÜBĒRA, amb el mateix sufix, que, amb l’article, **l’ubreguer*, hauria estat interpretat *lu braguer*, *lo braguer*, amb desaglutinació del primer segment (veg. per a la seva formació semblantment *pedreguer*, *terreguer*): la var. *br[e]guer* d’alguns parlars –no recollida en els nostres materials– reforçaria aquesta proposta. Entre les var. cal citar *barguer*, per metàtesi (com dial. *garnera* < *granera*); *briguer* 81, 82, per assimilació a la [y] palatalitzada de certes localitats mall., i *braguero*, de matriu arag.

Altres mots són molt locals: *mames* (s. XVI) 35, provinent de MAMMA, i el seu dim. *mamelles* (s. XIII) 187, der. de MAMĪLLA, amb [ĩ] > [e] (i no /ə/ o /ɛ/) per influència del der. de -ELLA, majoritari; *mameller* 42 és un compost de *mamella* i el suf. col·lectiu *-er* (< -ARIU). L’alg. *pa de la tita* 85 és un manlleu al sard (< *titta*, de formació infantil).

L’àrea de *braguer*, amb les seves var., ocupa tot el territori lingüístic (cf. oc. *braguièr*, arag. *braguer*, *bragué*). *Braguer* és l’únic mot normatiu des del DOrt, 1917.

